

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Пенсионна възраст – докога? 4

В ръцете на държавата и капитална пенсионното осигуряване е винаги финансова пирамида.

Триптих 4

Две декемврийски истории, които не трябва да забравяме и една, която бихме могли да си представим.

Социология на социализма 6

В бюрократичния подбор най-блестяща реализация постигат най-видните крестени.

75 години от Испанската революция 8

Двата синдиката CNT и UGT и тяхната роля в революцията.

Кратка история на анархизма 9

Продължаваме публикуването на „кратката история“ на Мариана Енсел.

Прег козо да протестираме и „да си търсим правата“, след като властта е тази, която ги отнема? ■ **Права не се дават, не се търсят, а се вземат с единно, солидарно, пряко действие.** ■ Работодателят се гаври със заплатата, работно време, отпуск? ■ **Да го изхвърлим от предприятието – не той работи в него, не той създава благата!** ■ Банките ни притискат заради ипотеките и заеми? ■ **Да превземем алчната банка, да унищожим кредитните документи, да превърнем сградата в нещо полезно!** ■ Парламентът печата закони, в които и юристите едва се оправят, но иска да спазваме всички приумици, уж незнанието на закона не било извинение за нарушаването му? ■ **Майната им на законите, за които не ни питат дали отговарят на нашите потребности – да създаваме свои правила!** ■ Какво ни дава държавата и капитализмът? ■ **Само мизерия и сметки, сметки, сметки!** ■ Тесни коловози, в които се движим от люлката към гроба, крачка вляво, крачка вдясно – хоп, нарушение! ■ **За което ни пребиват мутри, арестуват ни полицаи, душат ни кредитори, обръкват ни адвокати, вадят ни душата чиновници, изстискват ни силите работодатели.** ■ **Кога ще живеем, ако не поемем живота в своите ръце?!**

НЕ ПРОТЕСТИРАЙ. ОКУПИРАЙ!

ДЕРАЙЛИРАТА СТАЧКА

БДЖ – липса на солидарност

„С какво ще завърши стачката ви?“ – питам позната кондукторка във влака, с който пътувам. „С фалит – отговаря тя. – А и да ти кажа честно, чакам по-скоро да свърши. Натоварването тези дни ми е като за цяла година. В къщи ме забравиха как изглеждам...“ Питам дали има идеи сред железничарите да поемат нещата в свои ръце. Кондукторката учудено вдига вежди. Обяснявам: окупация на железницата, изхвърляне на началниците и администрацията, създаване на работнически съвети по участъци и по гарии, по депа и по специалности като инструменти за самоуправление. Ако трябва – и дружини за самоотбрана, работнически милиции. Тези съвети ще се разберат за заплащането, задълженията, за политиката

на предприятието към други предприятия и към пътниците, и то така, че тази политика да срещне подкрепа сред населението.

Докато говоря, идва началник влака, още две кондукторки, пътуващ железничар (оказва се ревизор вагони). Слушат ме, после въздишат. Говоря им за това, че работата на легалните синдикати, които вече с пълно право можем да наречем казионни, не е да защитават техните права, не е да изразяват техните желания и потребности, а да извлечат изгода от своето положение на посредници в трудовите конфликти. Ревизорът ме прекъсва с реплика: „Синдикатите са продажни! Винаги гледат да угодят и на работодателя, на скапаната държава!“

» » » продължава на страница 3

ПОРЕДНАТА ЗИМА НА НЕДОВОЛСТВОТО

Времето на „протестите“

Посред лютата зима гори черните врани разват душата. Така е и с протестантските процесии в нашата родина. При всичката си безидейност и безперспективност, те са белег за раздвижване в умовете на хората.

В деня, в който пиша тази статия, различни хора в страната протестират както са намерили за добре. Земеделски машини блокират пътни артерии и заплашват центъра на столицата, за да получат обещаните от правител-

ството пари. Синдикатите, по правило – „партньори на правителството“, митингуват пред парламента, за да спрат поредното оръязване на пенсионните права. Железничарите стачкуват, за да запазят работните си места. В последните дни студенти протестираха срещу поредното увеличаване на таксите за обучение, а природозащитници – срещу опитите на чуждите корпорации да разработят у нас опасната технология за добив на шистов газ.

В столичните квартали „Младост“ пък две вечери поред горят автомобили.

Мотивите и целите на тези протести са много, ама много далеч от идеята за революция, за промяна на институциите. Но съществуването им и отношението на хората към тях бележат еволюция в мисленето. Въпреки явната изгода на БСП от всякакви акции срещу правителството, въпреки че някои от най-радикалните участници в тях са открито свързани

БЕЗ ЛОГО

СТАТИИ
АНАЛИЗИ
МНЕНИЯ
ТЕХНОЛОГИИ
ИКОНОМИКА
КУЛТУРА
ПОЛИТИКА
БЪЛГАРИЯ
ОЦЕНКИ

www.bezlogo.com

СВОБОДНА МИСЪЛ

АБОНАМЕНТ 2012

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ,
Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ завършва на 15 декември. Можете да се абонирате във всички пощенски клонове в страната, а също и в офисите на Артефакт ООД, София, ул. Хубавка 8. На телефон 971 71 71 можете да се обадите, за да изпратим безплатно наш куриер, който да ви абонира.

КАТАЛОЖЕН НОМЕР 649

1 година: 6,00 лв
6 месеца: 3,00 лв
3 месеца: 1,50 лв

ИДВАЩИЯТ БУНТ

» » » продължава от миналия брой

*Да саботираме всяка
представителна ин-
станция.*

*Да генерализираме го-
воренето. Да према-
нем общите събрания.*

Всяко социално движение среща като първо препятствие, преди самата полиция, интегрираните в днешното общество синдикати и цялата тази микробюрократия, чието призвание и задача е да поставя граници на социалните борби. Комуниите, групите от базата, бандите спонтанно не им се доверяват. Ето защо, парабюрократичните йерархии избобретяват от двадесетина години насам всевъзможни координационни комитети и съвети на групи по интереси, които изглеждат по-невинни с отсъствието на етикети, но от това не се променят и остават идеален терен за техните маневри. Ако един колектив реши да се отцепи и да се самоуправява, те ще изпразнят този акт от всякакъв смисъл, като предотвратят поставянето на всеки реален проблем. Те се настървяват и горещият, но не поради желанието си да поддържат спора, а поради желанието си да го прекратят. Когато тяхната настойчива защита на апатията накрая вземе връх над волята на колектива, „координаторите“ ще обясняват неговия неуспех с липсата на... политическо съзнание. Трябва да кажем, че във Франция младите активисти добре са усвоили изкуството на политическата манипулация, до голяма степен благодарение на бясната активност на различните троцкистски фракции. От тях не можем да очакваме да извлекат урока на пожарите през ноември 2005 г.: координациите са излишни, когато координацията има, а организациите не са необходими, когато хората се организират сами.

Друг рефлекс е при най-незначителното движение да се прави общо събрание и да се гласува. Това е пълен абсурд. Простата игра на гласуване, на желанието да се „победи“, е достатъчна да превърне събранията в кошмар, да го превърне в театър, в бойно поле, където се сблъскват всички претенции да се властва. Ние изпитваме тук лошия пример на парламентаризма. Такова събрание не се свиква, за да се вземе решение, а за да се говори досадно, да се използва свободата на словото безцелно.

Нуждата от събиране е също толкова постоянна при хората, колкото е рядка

необходимостта да се взимат решения. Събирането съответства на радостта от усещането на общата сила. Да се решава е жизнено важно само в ситуации на крайна необходимост, когато упражняването на демократията е напълно компрометирано. През останалото време „демократичният характер на процеса на вземане на решения“ е проблем единствено за фанатиците на процедурата. Въпросът не е в това да критикуваме събранията или да ги напуснем, а да освободим словото, жестовите и взаимодействието между хората, които участват в тях. Просто трябва да видим, че всеки идва на събрание не само с гледна точка или предложение, но и с желанието, с връзки, с възможности, сили, тъзи и определена предразположеност към останалите, с откритост. Ако успеем да се простим с фантазията за Общото събрание и да го заменим със събрание на присъствията, ако успеем да надвием завинаги възраждането се изкушение на хегемонията, ако престанем да търсим решението като самоцел, имаме някакъв шанс да постигнем тази *масовизация*, един от тези моменти на колективно изкристализиране, когато едно решение завладява изцяло или частично хората.

Същото се отнася и за решенията за акции. Ако тръгнем от принципа, че „акцията сама ще подреди протичането на събранията“, ще направим невъзможни както енергичния дебат, така и ефективната акция. Едно многогуброно събрание на хора, които не се познават, се задължава да прибегне към специалистите по акциите, което е жертва самата акция в името на контрола върху нея. От една страна хората с определен мандат са ограничени в своите действия, а от друга нищо не им пречи да измамат всички.

Идеална форма за акция няма. Най-важното е акцията да приема определена форма, да поража форма, вместо да се подчинява на такава. Това предполага споделяне на идеи и географско положение – както е било със секциите на Парижката комуна по време на Френската революция, – а също така и тиражирането на споделяни познания. Колкото до вземането на решението за акции, принципът може да бъде следният: всеки провежда самостоятелно разузнаване, натрупаната информация се събира на едно място, след което решението трябва да изникне пред нас, вместо да бъде изработено от нас. Тиражирането на познанията

отхвърля йерархията – то издига нивото, като го изравнява. Разпространението на хоризонталната комуникация е също така най-добратата форма на координация между различните комуни – най-добрият начин да сложим край на хегемонията.

Да блокираме икономиката, но да дозираме силата на нашата блокада според нашето ниво на самоорганизация

В края на юни 2006 г. в целия щат Уахака кметствата се окупират повсеместно, въстаниците завземат административните сгради. В някои общини кметовете са изритани, а служебните коли – реквизираны. Месеци по-късно, редица хотели и туристически комплекси са блокирани. Министърът на туризма на Мексико започва да говори за „катастрофа, сравнима с урагана Уилма“. Няколко години по-рано блокадите стават една от основните форми на движението на аржентинските бунтовници; различни местни групи си помагат взаимно при блокирането на едно или друго основно шосе, като непрекъснато застрашават със своите съвместни акции да парализират цялата страна, ако исканията им не бъдат удовлетворени. Година наред тези заплахи са мощен лост в ръцете на железничарите, шофьорите на камиони и работниците от енергетиката. Движението против СРЕ във Франция не се поколеба да блокира гарите, околоръстните пътища, магистралите, фабриките, супермаркетите и дори летищата. В Рен се оказаха достатъчни едва триста души, за да блокират часове наред главния път до града и да предизвикат 40-километрово задръстване.

Да се блокира всичко – това ще бъде първият рефлекс на всеки, който ще се изправи срещу днешния рег. Блокадата на една икономика, която няма определено място, където предприятията функционират непрекъснато и ритмично, където преимуществата се дължат на свързването им в мрежа и където магистралите са връзките на едно производство, което няма краен продукт, което се движи от подизпълнител към подизпълнител и от там – към друга фабрика за сглобяване, блокирането на движението по веригата означава блокиране на самото производство.

Не трябва обаче да блокираме повече от това, което е необходимо и позволява да се поддържа капацитетът за снабдяване, комуникациите между въстаниците и ефикасното самоорганизиране на различните комуни.

Как ще се храним, ако всичко е парализирано? Плячкосването на магазините, както в Аржентина, има своите граници: колкото и необятни да са „храмовете на потреблението“, те не са бездънни складове за продукти. Придобиването на умения и навици за продължително самостоятелно осигуряване на средствата за съществуване налага вземането на необходимите средства за тяхното производство. В този смисъл няма какво да чакаме повече. Да оставяме два процента от населението да произвеждат храната на всички останали – както е днес – е както историческа, така и стратегическа аномалия.

Да освободим територията от полицейската окупация.

Да избягваме, доколкото е възможно, директен сблъсък

„Това тук значи, че си имаме работа не с младежи, които имат социални искания, а с лица, които обявяват война на Републиката“ – отбеляза едно ченге в момент на просветление по повод последните сблъсъци. Офанзивата, целяща освобождението на територията от полицейската окупация, вече тече и може да разчита на неизчерпаемите резерви от негодувание, които силите на реда успяха да мобилизират срещу нея. Дори самите „социални движения“ се изкушават от бунта, като „гуляйджииите“ в Рен, които през 2005 г. всеки четвъртък вечер нападнаха жандармите, или тези в Барселона, които опустошиха една от търговските артерии на града по време на една от традиционните младежки улични разбивки. Движението против СРЕ се върна към редовната употреба на „коктейлите Молотов“. Но в това отношение определени предградия си остават ненадминати. Включително в техниката, която от дълго време се практикува там – капаните. Като този от 13 октомври 2006 г. в Епине: екип на частна охранителна фирма тръгна по сигнал за нещо, откраднато от автомобил. Когато пристигат, един от охранителите „се оказва обграден от две коли, паркирани диагонално на улицата, и от повече от тридесет души с метални прътове и пистолети, които замерят автомобила с камъни и използват съзловотворен газ срещу полиците“. В по-малки мащаби, това се повтаря срещу кварталните полицейски участъци през нощта: изпочупени про-

зорци, опожарени полицейски автомобили.

Един от резултатите от тези скорошни движения е осъзнаването, че отпукнатата всяка реална демонстрация трябва да бъде „стихийна“, а не обявена предварително на полиците. Като използваме тактиката на *избора на бойно поле*, можем, като Черния блок в Генуа през 2001 г., да избягваме червените зони и директния сблъсък. Като избягваме сами маршрута, можем да водим ченгетата – включително синдикалните и пацифистките – за носа, вместо да се оставяме те да ни подбират като стадо. В Генуа видяхме как хиляда решителни хора отблъскват цели автобуси, пълни с карабинери, след което им опожаряват возилата. Не е важно да имаш по-добри оръжия, важно е да имаш инициативата. Храбростта не решава нищо, увереността в собственията храброст решава всичко, а още по-добре е да имаш инициативата.

Въпреки това, всичко сочи към едно схващане за директните сблъсъци като към средство, което връзва ръцете на противника, печели време и ни позволява да атакуваме на друго място – дори в непосредствена близост. Фактът, че не можем да избегнем сблъсъка, не ни пречи да го превърнем в просто отвлечение на вниманието. Със съгласуването на акциите трябва да се ангажираме повече, отколкото със самите акции. Целта на набезите срещу полицията е да я накараш да бъде навсякъде, за да не успее никъде.

Всеки набег напомним за една истина, изречена още през 1842 г.: „Животът на полицейския агент е мъчителен; неговото обществено положение е не по-малко унищително и презрето от самото престъпление... Срам и позор го обграждат от всички страни, обществото го отритва, изолира го като парий, заплюва с презрение полицейския агент, тъй както изплюва заплатата му, без угризения, без съжаление, без жалост... Полицейската значка, която носи в джоба, е документ за неговия срам.“ (*Armand Durantin, L'Agent de la rue de Jérusalem. В сборника Les Français peints par eux-mêmes. Tome second. L. Curmer, Paris, 1840-1842 – б. рег.*) На 21 ноември 2006 г. протестиращите в Париж пожарникари нападат полиците за борба с безредиците с чукове и раняват петнайсет от тях. С това само напомним, че ако следваш „призванието да помагаш на другите“, няма как да станеш полицай. •

(следва)

ПОРЕДНАТА ЗИМА НА НЕДОВОЛСТВОТО

Времето на „протестите“

» » продължава от страница 1

с большевишкото движение, протестите са мотивирани от прекия интерес на участниците в тях. Трудно е да се говори без социологически изследвания, но ми се струва, че днес хората приемат много по-спокойно желанието на някой обикновен човек да изнудва държавата за пари. Причините за това може да са различни, аз го отдам на три фактора – световната протестна вълна, която започна с арабските революции тази година; икономическата криза, която стегна света в последните години; окончателното снемане на идеологическите маски от страна на

играчите във властта. Аргументът на управляващите „парите не стигат за всичко“ все повече започва да олеква, а заедно с него и въпросът „как да управлява правителството?“ става все по-излишен.

Ориентирането на протестите към борба срещу конкретния проблем, а не към издигането на правилния началник, е стъпка в правилната посока. Но макар да не извеждат на дневен ред смяната на управляващите, по гух и по искания протестите си остават реформистки. „Врагът“ на протестиращите, коренът на проблема в техните очи не е управляващата класа (класовото съзнание пона-

чало липсва). „Врагът“ според тях са конкретните хора, които са взели конкретни вредни решения поради некадърност или корисни мотиви. Борбата им е срещу тези хора и срещу тези решения. Затова тази борба е безперспективна.

Единственият протест, който заявява претенции, че се бори срещу „системата“, е серията от „окупации на България“. С малки изключения сред организаторите на акциите преобладават безвластническите настроения. Повечето участници несъмнено са просто хора, докоснати от вълната на „Окупирай Уолстрийт“ и другите актуални протестни движения по света. Те не биха се определили като привърженици на дадена идеология, но лесно биха се обявили за противници на политическата система. Само че нямат единна (а често нямат и никаква) представа с какво биха я заменили.

Единственият „радикален“ протест е твърде рехав. С изключение на дните, обявени за международен протест, трудно се събират хора извън кръга на организаторите. Дори когато успеят да се съберат, събитието започва и завършва с приказки.

Засага прогресът в протеста се ограничава с прогължителността му във времето – всяка седмица се организират мероприятия. Като че ли част от участниците трупат малко по малко опит и кураж. Но фактът, че значително множество хора се събират само на обявените международни дати и че техните действия се изчерпват с приказки, не може да не охладу очакванията ни.

Въпреки всичко, наше задължение е да подкрепим хората. Не непременно самите протести и исканията, издигнати на тях, не непременно да бъдем в първата линия на едно откровено реформистко движение. Но да окажем материална и морална подкрепа на това, че са потърсили правата си. Ако са намерили правилния начин, нека застанем до тях! Ако са сбъркали пътя, нека не пестим сили да им го обясним!

Верният път е онзи, който води към революция, към решаване на проблемите, а не към замазването им. Щом стачката не е достатъчна, нека се превърне в окупация! Щом молитвите не са достатъчни, нека се вдигнат мотиките! Нека това послание носят нашите гуми! И нека

тези гуми са подкрепени с гела! •

Златко

Повече информация:

- за шистовия газ и свързаната с него корупция можете да чуете в предаването на радио ЕРА от 3 август
- за невъзможността на политическата система да се справи с проблемите на хората можете да намерите в статията „Защо сме против представителната демокрация“ от декември 2008 г.
- за решенията на проблемите на хората вижте поредицата от статии „Друг възглед за анархокомунизма“ във вестника.
- доколко радикални изглеждат някои от „окупиращите Уолстрийт“ можете да видите в статията „Потресаващата истина за движението „Окупирай““, публикувана на 30 ноември в e-vestnik
- доколко радикални изглеждат някои от „окупиращите България“ можете да видите в статията „София 11.11.11 – за истинска демокрация сега!“ на Индимедия – България
- информация за „Окупирай България“ можете да почерпите от извора на адрес www.saprotiva.com
- по-подробен опит за анализ на ситуацията можете да чуете в предаването на радио ЕРА от 30 ноември

ДЕРАЙЛИРАТА СТАЧКА

БДЖ – липса на солидарност

» » продължава от страница 1

Как да не се съглася? Синдикалните лидери са като адвокатите – вадят си хляба от хорските кавги и прегрешения. Ако би била възможна такава обстановка, при която конфликтите се уреждат по директен и конструктивен начин, а повод за деяния, обявени от законите за престъпления, просто липсва, надали тъкмо адвокатите ще са тези, които биха съдействали за установяване на такава саморегулираща се общество. Това, че синдикалната бюрокрация е намерила топло местенце, личи както от лъснатата („немитингова“) външност на лидерите на профсъюзите, така и от навика им да цитират изказвания на белогвардейски генерали, които преди почти един век с оръжие са се опитвали да смажат стремежите на работници и селяни сами да си уреждат живота. Къде са мазолите на синдикалните чиновници? Колцина от тях са тръгнали от работническа среда, за да претендират да бъдат изразители на волята на трудещите се? Нима се сещат да обърнат внимание върху факта, че частната БЖК (чиито собственици досега остават в сянка и анонимност, но управлявателите до един са от би-

вшите шефове на БДЖ) прилапва апетитните товарни превози, с което обрича БДЖ да работи на загуба? Вместо това те с половин уста се съгласяват с предложението за качване на цените на пътническите билети. И докъде? До нивото на самолетните билети? Или направо до цената на пътуване с космическа сова, защото и авиолиниите напоследък фалират една след друга?

Продължавам да говоря за начините за самоуправление в железницата. Връщане на ток в мрежата, с което да се намалят разходите за ток, диалог с пътници и превозвачи, договаряне на цени и такси за превоз, социални отстъпки, така че да има основа за солидарност с хората. Ето, излезлите да протестират срещу пенсионната „реформа“ граждани по никакъв начин не се опитват да се координират със стачката в БДЖ. Зърнопроизводителите, които, доколкото разбирам, са недоволни от липсата на субсидии, срещу които са взели заеми за техника и са заложили имотите си, също протестират съвсем отделно от железниците. А едно обединение на протеста би създал сила, пред която и правителството, и работодателите, и банките няма начин да не клекнат...

„Хубаво говориш и си прав, момче... ама не за тая страна – казва началникът влак, останалите след малко кимват тъжно и въздишат. – Вчера пътниците ни псуваха на майка. Разправяха, че най-тъпи след ченгелата и военните били железничарите. Че и стотинка не сме заслужавали. Каква ти солидарност... В градския транспорт се закучиха с лепенки, че ни подкрепят и толкоз, продължават да возят хората, дето не разбират, че не се борим за повече пари и облаги...“

Намесва се кондукторката: „Наистина би било хубаво да превземем железницата, ама с кого? Половината от колегите ми, щом започна стачката, си взеха отпуски или болнични, скатаха се.“

Ревизорът: „Знаеш, аз вървя покрай влака и проверявам колесника и изобщо състоянието на вагоните. Аз пукам в движението тия бракми и си залагам главата, ако стане авария. Много добре звучи солидарност, ама вчера ние стачкуваме, а началник ггарата дава зелена светлина. Вика: работя за пари! Ами ние за какво работим!? Стачкоизменник гаден! А ти викаш, солидарност...“

„И защо е така? Защо има стачкоизменници? Надяват се да ги оставят след съкращенията? И какви са тия съкращения – само 25% от администрацията, повечето съкратени са от експлоатационния състав, бачкаторите.“

„Ами за какво му е на един машинист, например, да стачкува? Гледах фиша на един колега – 1868 лева месечно... – казва ревизорът. – Сто и петдесет му дават само защото сам кара влака, понеже е в новите моториси, Сименсите...“

Същите „Сименси“, които не са закупени, а взети назаем, и сега германците си ги искат обратно, понеже БДЖ, сиреч назначеното от държавата ръководство на компанията, не плаща вноските за тях.

„Чакай малко – обажда се кондукторката, – братовчед ми също е машинист, той за тримесечието взе малко под 1800 лева.“

„Ами, прецакали са го – обявява ревизорът. – Дават му къси линии, плаща се на километраж, иначе работата е същата като време и загуба на сили!“

„Не ви ли се струва, че с тая система различни надници и възнаграждения ви разделят, противопоставят ви едни на други?“ – питам веднага.

„То е очевидно!“ – в един глас ми отговарят железничарите.

Хората са напалшени, добавят, навярно сме такива българите – покорно и робско племе. Понечвам да възразя, като им дам примери за това, че робски реакции виждаме по цял свят, не в народопсихологията е проблемът, но раззворът е готук, защото влакът спира на моята гара. Пожелавам им успех и слизам. Те продължават да говорят. Надявам се, че обсъждат идеята за окупация, макар че надали. Наближава осем сутринта, на следващата гара влакът ще спре до четири следобед.

* * *

Такава е суровата истина за работническата ни класа. Тя не е солидарна даже сама със себе си. Осланя се на посредници и началници, не вярва в собствените си сили, свива се от страх, гледа да се спасява поединично. Колко ли още трябва да се затъне в мизерия, колко ли още страх трябва да се изпита, за да се превърне всичко това в дивото отчаяние, подир което следва бунт, а в бунта (може би!) и просветление, осъзнаване, че нещата са възможни и по друг начин, достоен за свободни хора, които знаят какво искат и са решени да го отстояват. •

Николай Теллалов

Пенсионна възраст - докога?

Два милиона британски работници протестират срещу вдигането на пенсионната възраст. Колко души излязоха на улицата в София?

Пенсията като форма на социална защита съществува много отдавна. Първо я въвежда Юлий Цезар, и то само за отслужилите ресурса си на дейни организирани убийци римски легионери. В по-новото време Ото фон Бисмарк, централизиран Германия в империя, предпочиташа да издърпа килимчето на бъдещите революции, като разпространява идеята на Цезар върху цивилното население с идеята, че хората ще разчитат на осигуряване в старите си години и по този начин няма да имат толкова силна мотивация да се бунтуват, докато са млади... Проблемът на развитата („цивилизована“) част от съвременния свят обаче е, че тя застарява, младите са все по-малко като дял от общото население на страните от Европа, в САЩ, Канада, Япония. Същото чака и развиващите се общества, силно напреднали по пътя на капитализма – Китай, Индия, Бразилия, Мексико.

Схемата на пенсионното осигуряване винаги е наричана „солидарна“, макар това да е една измамна солидарност, повече в духа на библейските завети „почитай баща си и

Постоянното увеличаване на вноските – или пенсионната възраст, което е същото, – е каране с мръсна газ по задрънена улица

майка си“. Просто казано, работещите млади и на средна възраст издържат възрастните и нетрудоспособните (и то само в „цивилизованите“ страни – другите немошните просто мрат). Това е възможно само докато трудоспособните имат числено надмощие спрямо нетрудоспособните.

Забележете, вноските на трудещите се не се натрупват подобно на банкови сметки. Пенсионното осигуряване е чиста финансова пирамида, преразпределение на доходи – при това с посредник, който неизменно се облагодетелства – частни фондове или държавни, няма значение. Скандалите с двата вида фондове навсякъде по света възникват с неу-

дивително, чак хронично постоянство.

Ако продължим да се движим в рамките на тази схема на пенсии, логично е при застаряване на населението да се предприемат мерки за задоволяване на нуждите на онези хора, които вече не могат да бъдат стока на пазара на труда. Има два начина: или увеличаване на вноските (практически същият ефект се постига чрез увеличаване на пенсионната възраст), или нарастване на производителността на труда. Първият начин е пътуване с мръсна газ по задрънена улица. Колкото повече средства се изземват от работещите (дори ако се вземе част от доходите на богатите, които претендират,

че също „здрaво бачкат“, но вместо мазоли и хернии трупат сланина около вратовете, кръста и в ханша, поради което им се налага да се потят в сауни и да тренират в спортни зали), толкова по-апетитно за злоупотреби става „солидарното котле“, в което тези средства капят. Колкото по-дълго работят хората, за да получат правото на пенсиониране, толкова по-дълго без работа остават въпросните млади, които уж трябва да изкарват с труд издръжката на старите.

Следователно, състоятелното решение се крие в увеличаване на производителността на труда. Максимът в това отношение би бил пълна автоматизация на

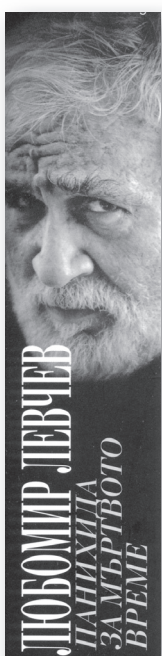
производството. Още през 1950-те години се появяват програмируеми машини, нуждаещи се от минимум човешки контрол. По-късно възникват цели роботизирани производствени системи – такива работят и бълват продукция в САЩ, Япония, Южна Корея, Швеция, Германия... машините вършат работата на десетки, стотици и хиляди души. И точно тук е другият проблем. Продукцията наистина се БЪЛВА. Южнокорейските роботизирани линии, надзиравани от трима-четирима оператори, на всеки четири минути произвеждат нов лек автомобил.

Но кой ще го купи? При капитализма механизацията и автоматизацията не облекчава работника, тя го изхвърля. Няма работа – няма доходи. Няма доходи – няма пазаруване. Какво става с произвежданите от роботите стоки? Получава се криза. Кризите на свръхпроизводство са хронични за капитализма от началото на 30-те години от ХХ век. Не че е произведено повече, отколкото трябва. Напротив, произведеното сигурно би стигнало точно, за да заго-

» » продължава на страница 5

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Трън

ОТКРИТО ПИСМО ДО ЛИТЕРАТУРНИЯ ИБРИК НА Т. Ж. – Л. Л.

Честита новата 2012 година, господине, правец се на някой, комуто са нахлузили Трънения Венец!

Не бих Ви разстрелял за това, че бяхте литературен лакей на инквизитори и палачи. Не защото нямах възможност. За такова

дело винаги ще се намери сгода. Нищо не може да ме въздръжи да Ви нарека подлец за това, което сте написал и най-вече премълчал в третия си „роман“, макар че при друго време, подобно на Волтер, бих направил всичко в името на Свободата, за да можете да го отпечатате. Днес, както и вчера, Ви нямаме нужда от това – вашите ентусиазирани копои, „бизнесмени“, „гени“ и полезни идиоти няма да Ви изоставят и още по-малко ще залепят лепенка на устата...

Без уважение,
Г. Константинов

I. 16-ти декември 1948 г.

Има дати, които анархистите не трябва да забравят. Една от тях е 16.12.1948 г. Нейната предистория започва след назначаването на българските болшевики на власт от „сталинските богатири“ на 9.9.1944 г. Първата им задача е да натикат в новооткритите десетки концлагери възможно най-голям брой от своите идейни врагове, сред които анархистите бяха едни от първите.

Още на следващата 1945 година, през месец март са арестувани всички 92 делегати на свиканата в Княжево национална конференция. Половината от тях след жестоки инквизиции са изпратени в концлагера край гр. Дупница.

В същото време нашето движение в Югозападна България се разраства с невероятна скорост. Почти във всички градове на района имаме солидни организации и групи. В някои села цялата младеж се ориентира към нашите идеи. За да попречат на силното анархистическо влияние, новите властници се опитват да организират своя идеен отпор. Сред агитаторите им се откроява техният теоретически чиновник Рубен Леви, който тръгва от град

на град със своята марксистическа шпицкоманда, но се оказва, че те нямат... идеи. Сказките им, изпъстрени с кал, клевети и лъжи, срещат навсякъде безкомпромисния, организиран и аргументиран отговор на анархистите. Понесла поражения в идейната борба с нас, в безсилието си, болшевишката диктатура открива концлагерите-каменовъглени мини край Перник – „Куциян“ и „Богданов дол“, които поглъщат нови десетки наши другари. Започват да пристигат съобщения от цялата страна за арести и побоища на анархисти. Властта иска да ги превърне в доносници или... в трупове. В тези полицейски „мероприятия“ се включват най-активно местните партийни и ремсови организации. Все нови и нови жертви биват изпращани в болшевишките душегубки, в сравнение с които, по общо признание, царските приличат на санаториуми. След като усилията на диктатурата претърпяват пълен провал, машината на сталинския терор се завърта на пълни обороти. Два дни преди V конгрес на компартията, обявен за 18.12.1948 г., на 16 декември нейното политбюро, под ръководството на сталинския лакей и палач – Георг Димитров – взема реше-

ние да изпрати в островите на българския ГУЛАГ всички анархисти, зачислени в полицейските им картотеки. Това е опит за тоталното унищожение на нашето движение. В концлагерите се озовават над 600 анархисти, а други стотина успяват да се изтръгнат от лапите на болшевиките с бягство през границата, където се организират в заграничен съюз и издават редица книги, брошури, списания, бюлетени и вестници на български и други езици. В организираната от властта вакханалия на терора трябва да споменем и ред други факти, които остават неизвестни за мнозина по-млагу

другари, които мислят, че историята на анархизма започва с тях или не се интересуват и дори флиртуват с „интелектуалните“ изтърсащи на убийците. Преди 9.9.1944 г. са убити анархистите Кирил Кънев Арнаудов от Русе, Иван Мангърров и Радко Кайтазов от Пловдив, които са потърсили единоредствие в борбата срещу фашизоидния режим съвместно с „нашите“ маркс-ленин-сталинисти и някои леви земеделци в партизанските отряди. След тази дата техните опричници разстрелват в Белене Иван Николов Йончев, отравят анархистическия трибун Манол

» » продължава на страница 5

Пенсионна възраст - докога?

» » » продължава от страница 4

воли нормалните човешки нужди в световен мащаб. Но мнозинството хора нямат пари, за да си купят тези блага. И оттук, противно на здравия смисъл, но напълно оправдано от гледна точка на капиталистическата икономика, „излишъкът“ (това, което не може да се продаде, въпреки че сигурно някой има нужда от него) се унищожава...

В света днес се унищожават половината от хранителните продукти, както и много други промишлени стоки според съвместен доклад на ООН и други международни институти. Не защото са безполезни. Защото не могат да се продадат.

Това е чудовищно пилеене на ресурси, за които мнозина активисти плачат, че са ограничени на планетата ни. Унищожаването изисква енергия, труд за рециклиране, дори просто да се изхвърли – това означава замърсяване на околната среда, но и сметниците искат поддръжка. Впрочем, неотдавна българският бизнес се похвали, че е продал рекордно количество електроенергия... в чужбина. Защо ли тогава тя поскъпва вътре в страната?

В рамките на капиталистическата система и държавността проблемът с реалното пенсионно осигуряване няма адекватно решение

Оттук, пак логично, следва, че автоматизацията не е толкова изгодна. Тя би решила социалните проблеми, но противоречи на логиката на печалбата. Затова продукцията на вече автоматизирани производства (гълтнали много инвестиции) се изнася там, където все още има платежоспособно население. Или самото производство се деавтоматизира... и отново се изнася там, където е налице евтина работна ръка.

Само че светът не е безкраен, пазарите се насищат.

С една дума – за да поддържим пенсионерите, не да караме възрастните хора да работят, докато гишат (собствениците на предприятия вместо да попълват пенсионни фондове, ще припечелят от отваряне на по-

гребални агенции към заводи-те), е необходима автоматизация и роботизация. Само че тя изисква и високо ниво на образованост (а в момента специално в България вузове и техникуми бъдат икономисти, адвокати, готвачи, програмисти, но прекалено малко машинни инженери и теоретици в приложните науки; системата пък деформира приложението на получените специалности, така както лекарите например се превърнаха в търгаша с бели престилки, които спокойно оставят неплатежоспособните пациенти да загиват), изисква планиране на производството (защото пазарът се интересува от печалбата, а командно-административната система се интересува само от собственото си добруване), плани-

ране отгоду, по различни схеми на социално управление. И така опираме до двете основни пречки пред реализацията на този изход от ситуацията: собствеността и държавата.

Истински задоволяващи потребностите на хората роботизирани заводи могат да бъдат само такива, които не са нито частни, нито държавни, а под пряк обществен контрол. Държавата обаче охранява именно собствеността, както и своите собствени интереси да бъде монополен и упълномощен посредник и разпределител на благата.

Кое ще рече, че в рамките на капиталистическата система, в рамките на държавността, проблемът с реалното пенсионно осигуряване няма адекватно решение.

Разбира се, явни и прикрити малтусианци имат свое предложение за изход – войни, болести, глад, тоест изчистване на „излишъците“ – човешки и материални ресурси. По този начин светът отново ще стане „широк“ за пазарите и капитализмът ще продължи бурно да расте... до следващото кърваво и разрушително презареждане на матрицата.

Решението на анархистите обаче сигурно ще допадне повече на читателите, които не искат да се окажат заедно със свои близки хора в числото на подлежащите на ликвидирани „излишъци“. Това решение е социална революция, сиреч премахване на всички ограничения пред реализирането на онези решения, които носят максимална социална полза с помощта на вече съществуващите технологии за автоматизация.

„Дребен“ страничен ефект от подобни решения би било освобождаването на човешката личност от задължителния труд за физическо оцеляване. Всеки от нас ще има достатъчно време за творчество и за самоусъвършенстване, без страх от бъдещето. •

Васил Арапов

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Триптих

» » » продължава от страница 4

Васев в Сливенския затвор и унищожават при гладна стачка в Белене Коста Иванов Сотиров от село Бистра, Търговишко. На 8.4.1951 г. в Ихтиманския Балкан са убити анархистите от с. Бело поле Вълчо Генов Пантулов и Ангел Тенев. На 27.7.1952 г. е убит Кръстю Хаджииванов от с. Чучулигово. На 19.1.1954 г. е убит Христо Генов Чолаков от с. Домлян. В Бозданов дол е оставен да умре без лечение Боян Стаев от Ракитово, а в Белене е инквизиран и доведен до душевно разстройство Пантелей поп Христов от Дупница. В Казанлъшкия балкан е убит Христо Несторов, а неговият другар Милю Иванов-Казака е осъден на смърт и разстрелян в Софийския централен затвор. Създаден е убийствен режим, при който концлагеристи загиват от непосилен труд, карцери, изтощение и мъчителен глад. Тези, които се интересуват от истината за „следствията“ в болшевишките арести и „Трудово възпитателните обществения“, могат да я научат от излезлите от печат спомени на Бойчо Огнянов „А бях само на 17 години“. Не бяха съществено по-различни наказателните режими и в затворите,

в които килии мнозина изгубиха живота, разума или човешкото си достойнство, капитулирайки пред инквизициите и страха от многоликата смърт. Процентно, нашите приятели анархисти бяха най-многобройни сред подложениите на убийствени, изолационни условия, глад и карцери в богоугодните заведения, а по всеобщо признание, те се държаха там най-твърдо и непреклонно. В „местата за въдряване“ и „лишаване от свобода“ мнозина наши другари имаха многогодишен стаж. Сред лагеристите, Христо Колев, Славейко Павлов, Михаил Миндов и други имаха по седем и повече години престой. В затворите Атанас Бекяров, Илия Кехайов и Иван Пандиев прекараха по 11 и повече години от младостта си, Георги Константинов – 10 години, Васил Тодоров (Народа) и Стоян Цолов по 8 години и т. н. Най-отвратителната гавра, извършена от следдесетонемврийските демократи в СДС, беше тяхното решение да „обезвъзмедят“ палачите и инквизиторите от репресивния апарат на диктатурата с по 22 заплати при уволнение и вдигнаха пенсиите им до „тавана“ (понастоящем 700 лева), докато преобладаващата част от жертвите, пора-

ди „липса на трудов стаж“, изживяват старините си в мизерия и болести, гарантирани им със „социалните пенсии“ до 150 лева. Все още някои от тези мъченици са живи и чакат справедливост, макар да не виждам от кого. Нали и последните избори доказаха, че те не са нищо повече от състезание между разноцветни гангстери и мошеници за повече власт, привилегии и пари.

Мнозина навярно ще кажат защо се връщаме към тази затворена страница на историята? Трябва да се гледа напред! С такава „философия“ те само подготвят за себе си или за следващото поколение повторението на забравената трагедия.

Перник, 16.12.2011 г.
Александър НАКОВ

II. 14 декември 1989 г. по Л. Левчев

Из „ПАНИХИДА ЗА МЪРТВОТО ВРЕМЕ“, издателство *enthusiast*

... Но ето ме на 14.12.1989 г. отново в Народното събрание (НС). Минавайки през Докторската градина, забелязах, че в храстите се спотайваха набързо награскани лозунги

„Долу БКП“, „Смърт на комунистите“. Изглеждаха като притаени за скок. В залата на НС течаха скучни дебати по разни точки от Конституцията. Както винаги, често излизах в кулоарите и разхождах своите мисли. Тогава долових някакъв необикновен шум. Нещо като водопад от яростни гласове. Тръгнах да видя какво става. Една чиновничка проплака:

– Не, другарю Левчев, не приближайте до прозореца, опасно е.

Видях морето от гневни хора, заобиколили НС отвся-

къде. Това ли бе току-що създадената нова политическа сила СДС, или беше бунтът на разбудените маси? Тогава нямаше днешните предпазни железни бариери. Няколко милиционери се гушеха до стената, примрели от страх. Върнах се обратно в салона. Кръсците се чуваха вече и вътре, макар и като ехо, като бръмчене на гигантско насекомо. Изведнъж от салона една остър, тревожен, дори гневен женски глас (поради липса на протокол, ще използвам спомена). Народната представителка питаше:

Социология на „социализма“

ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО И СОЦИАЛНО СТАТУКВО НА „НРБ“ И ИЗХОДЪТ ОТ НЕГО

XV. ОПИТИТЕ НА ДЪРЖАВНОКАПИТАЛИСТИЧЕСКАТА КЛАСА ДА РЕШИ ПРОБЛЕМИТЕ НА КРИЗАТА

Нека се върнем отново „върху в кърви обления земен шар“, към текущите проблеми, свързани с кризата на изостаналост, пред която е изправена диктатурата на Живков с неговото обкръжение и възможните изходи от нея.

Днешното „планиране“, продиктувано от империалистическата политика на Кремъл и интересите на туземните експлоататори, чиято власт зависи от слугинското им послушание към назначилите ги господари, както казахме, не може да бъде нито социално, нито научно. Господстващата и експлоататорска класа е реакционна със своята враждебност спрямо всякакви промени. Тя иска всичко да остане така, както е – мъртвешки неподвижно. Ако авторитарията и изолационизмът биха били възможни в края на XX век, щяхме да бъдем свидетели на опитите ѝ да блокира ускорението на всякакъв научен и технологически прогрес, който е способен да предизвика нарушаване на устройващото

я социално и интернационално статукво. Ние обаче живеем в динамично променящ се свят от настърхнали една срещу друга държави. В него застоят спрямо конкурентите е равносильна на смърт, макар и от друго естество – военна! Поради това, шибана от бича на конкуренцията, българската държавнокапиталистическата класа е принудена да търси средства и изход от своята изостаналост. Засега тя ги намира в две посоки:

- В увеличаване на експлоатацията на пролетариата чрез интензификация на труда с увеличаване на нормите, с удължаване на работния ден и с т. нар. социалистическо съревнование, ударничество, стахановизъм и пр. или чрез намаляване на реалните заплати с помощта на непрекъснатата пълзяща инфлация (която във върхови моменти на кризата, като в началото на 1968 г., води до „корекции“ на цените с по 40 и повече процента само за 24 часа).

- В получаване на чужди инвестиции, лицензи и патенти. В заеми от чуждестранните банки, стоки и специалисти срещу подялба на печалбите с „коопериращите се“ запад-

ни капиталисти, които, тласкани от кризите на свръхпроизводство у дома, си търсят нови пазари и евтина работна ръка.

Но тези „решения“ само забавят и задълбочават кризата. Страхът от импозията и вътрешната смърт като в Унгария или от експлозията на световния мир дефинира зигзагите в стопанската политика на БКП. За да продължи съществуването си, тя изпада във все по-голяма зависимост от СССР, виждайки своя шанс в инерцията, в консервирането на вътрешното и международно положение на Русия, в апатията на брежневското ръководство на империята, чиято производна и функция е властта на Тодор Живков и номенклатурата. Но кризата тропала и на портите на метрополията, а неравноускорителното движение и промените в света засягат еднакво както нея, така и колониите ѝ. Поради това както СССР, така и България са в същата лодка и се движат към онази точка, в която латентната класова борба трябва да излезе на улиците и площадите. Ако тя се развие изпреварващо в Метрополията, което е една от перспективите на

предстоящото десетилетие (1980-1990), у нас би се създаде безпрецедентна ситуация, но с тази възможност, въпреки нейната реалистичност, няма да се занимаваме, защото тя спада към известния ни от историята сценарий – „освобождение“ или катализиране на събитията в нас **отвън!**

Теоретичната перспектива пред НРБ да продължи по досегашния път и през следващото десетилетие води, както показва цялата история на „социалистическия лагер“ (макар и с известно закъснение), до реализацията на една от двете хипотетични възможности:

Измъкване от гниещия обръч на империята и ликвидация на колониалния статут по инициатива на туземната номенклатура, при съхранение на нейната диктатура и на „отечествения“ държавен капитал. Подобно „решение“ историята ни посочи вече в Югославия, Албания, Китай, Румъния и други социални страни.

Акции, стачки, въстания и революция на работническата класа, дори и когато претърпи поражение, принуждава колониалните завоеватели или вътрешните ѝ победители да направят от-

стъпки и реформи. Илюстрация на този път са ГДР, Чехословакия, Полша и най-вече Унгария.

XVI. ГРАНИЦИТЕ НА РЕФОРМИЗМА

Преди да разгледаме всеки от тези два основни сценария или перспективи с техните възможни варианти, един от които ще се реализира в бъдещата българска история, нека обсъдим проблема за възможностите за реформиране на държавния капитализъм и границите на реформистката политика.

Реформизмът на господстващата класа е резултат от борбата ѝ с пролетариата. Тя е следствие от ситуация, при която, перифразирайки Ленин, масите не искат да живеят постарому, но все още не могат да ликвидират старото, а управляващите искат всичко да си остане постарому, но това се е оказало твърде взривоопасно. С две думи, само натискът на масите може да принуди партийната и военнополойциска бюрокрация да търси компромисни решения и спасение в реформите. Другата причина,

» » » продължава на страница 7

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Триптих

» » » продължава от страница 5

– Няма ли някой най-сетне да излезе да каже две думи на народа?

Петър Младенов поздравя Нешка Робева за „умното, както винаги, предложение“. И набързо бе избрана група депутати, която да излезе и да успокои хората. Честта се отдаде на кроткия Станко Тодоров, заедно с Добри Джуров (т. е. армията), Благовест Сендов (т. е. безпартийната мъдрост), и както става в такива случаи – на този, който предлага – харизматичната Нешка Робева. Помислих си: тези хора не са поглеждали през прозореца, какво става вън... Журналистическото безумие ме поведе след „парламентърите“. Но докато вървим по коридора към парадния вход, ще направя едно уточнение, ползвайки разказ на вечните очевидци: По някое време, току преди бурята, в НС влязъл Желю Желев. Потърсил Андрей Луканов и поискал да му бъде предоставен мощен рупор (мегафон), за да може да говори на множеството. Луканов разпоредил да му бъде даден веднага. Моят славен приятел Георги Иванов – космонавтът, наблюдавал по-нататъшните събития от един висок прозорец. Към края на

деня Желю се появил на терасата на Студентския дом, благодарил на протестиращите за смелостта и изпълнения дълг и ги призовавал да се разотидат, а утре отново да се съберат на същото място и пак да обсадят НС. Чрез рупора гласът на философа ехтял като камбаните на „Александър Невски“. Разбира се, една тълпа не може да изпълни мизовено такова решение. Хората се изтегляли бавно по двата края на булевард „Руски“. Пред НС вече се открило празно пространство. И ето, в този момент се отварят тържествените врати на главния вход и се появяват нашите височайши говорители. Надзъртайки иззад гърбовете им, бях изненадан от свободния терен, който

ни посрещна. Не зная как са се чувствали парламентърите, но щом ги забелязаха, протестиращите с още по-страшен рев се върнаха назад. „Искат да избягат“ – крещеше някой. Но основният лозунг бе против Член Първи на конституцията: „Долу БКП!“ Станко Тодоров поиска микрофон. Дадох му нещо, но от тази техника не излизаше звук. Дори аз едва чувах слабия му глас. Тогава Петър Младенов се изкашля като басист, който ще се разява:

– Даи, Станко, аз ще говоря.

Страхувам се, че това, което си подавах, беше журналистически микрофон за запис, но не и за озвучаване. Ако Петър Младенов е очаквал народът да падне на колене

пред новото величие, много се беше излъгал. Водачите на синята стихия сигурно цял ден са обсъждали дали веднага да атакуват и превземат НС, или да изчакат. Един щурм на тълпата би дал безнаказана разправа и дори кръвопускане под героичен ореол. Тогава до 14 юли на Бастилията би се наредил българският 14 декември. Въпросът за историческата необходимост от кръв се дебатира и до днес. След седмица щяхме да видим румънския вариант.

Що се отнася до прословутата фраза за танковете, приписвана на Петър Младенов, аз чух нещо като: „Абе, тези какво искат? Да гойдат танковете ли?“ Но ситуацията и крясъците бяха такива, че и Господ не би се заклевал как-

во точно е чул. Мога обаче да си мисля: каквото и да е говорил Петър Младенов, ако е дал заповед за пускане на танковете, те са щели обезателно да гойдат по-бързо от пожарна команда. Ако е казал „Извикайте Станко!“... нали Станко беше до него? Петър Младенов не успя да се защити дори от собствените си думи.

Аз не можах повече да понеса това, което ставаше. Отидох на задния вход и напуснах НС. Отново чиновниците се разкрещяха:

– Не, не, другарю Левчев! Опасно е. Стойте тук!

Задният вход беше обсаден от по-малко хора. Като ме видяха, притихнаха от изненада. Дори ми направиха пътчека да мина като Мой-

» » » продължава на страница 7

ИСТОРИЯ

Социология на „социализма“

» » » продължава от страница 6

за да изостави сталинските методи, е свързана със стремежа ѝ да постави своите политически „игри“ в рамките на „ленинската законност“, за да гарантира собствената си сигурност и интереси, които бяха поставени под непрекъснатата заплаха от полицейските набези и гангстерските разправи със „съратниците“ през първите сталински петилетки. Освен този стремеж за сигурност срещу произвола на синьокапите „рицари“ от инквизиционно-екзекутивните служби, колониалните въплъщения на държавния капитал искаха – и в редица случаи успяха – да извоюват независимостта си от Москва. Затова реформистката деформация на ортодоксалния сталинизъм е необратим процес. Възможностите на Хрущовите наследници да го възкресят не са по-големи от тези на „Светата“ канцелария да запали кладите под еретиците. Поради това ни се струва, че страховете на нашите интелегентни еснафи, породени от някоя нагробна реч, книга или филм, в които се появява сталинското чучело, са силно преувеличени. Използвани като аргумент от дисидентите срещу

революционната борба с диктатурата, тези страхове само помагат на изпадналия в криза режим да се съвземе и съхрани. Нещо повече, забравя се, че в сталинската епоха бяха страшни не безнаказаните убийци от тайната полиция, а малодушието на филистерите и тяхното апатично съзерцание на извършваните под носа им убийства и насилия. Силата на тиранията свършва там, където започва революционният кураж на враговете ѝ. Болшевизмът стана каучуков и склонен да се реформира, когато видя дебелата тояга.

Но, стремейки се към реформи, номенклатурата си позволява само онези, които не разрушават господството ѝ. Обратното не е реформа, а революция. Господстващите класи не „отмират“, нито могат да се самоогълнат. В разгара на социалните борби въпросите на реформирането на системата трябва да бъдат снети от дневния ред, а във въстанието на масите – да изгори социалдемократическата надежда, че количественото натрупване на реформи щяло да доведе до социалистическо качество на старото общество... по втория „закон“ на хегелианската диалектика.

Титовият експеримент в икономиката доказва несъвместимостта на работническото самоуправление с „пролетарската“ държавя. Докато се съхраняват нейните репресивни и паразитни институции, а в обществото доминират регенератите на диктатурата, дотогава всевъзможните производствени или териториални съвети ще се превръщат във фарс и инструмент за защита интересите на „новата класа“.

Измамна е и обещаващата още от времето на Ленин „борба на авангарда (на държавния капитал) с бюрокрацията и корупцията“. Бюрокрацията значи власт на партийните и административни бюра, зад които стоят въоръжените до зъби и платени корпуси на полицейските и милитаристични насилници, а корупцията е тяхното облагодетелстване от властта за сметка на треперещия пред чиновника роб. Затова близо 60-годишната „борба“ на болшевиките води до нарастването в геометрична прогресия на този паразитен израстък върху общественото тяло. Само революционната интервенция на пролетариата може да оперира злокачествения бюрократичен тумор!

Несъстоятелни са и надеждите, възлагани на т. нар. технократично обновление на властта в резултат на извършващата се научно-техническа революция. Само след известно упражнение, властта деквалифицира учения и специалистите, превръщайки ги в чиновници, чиято основна задача е съхранението на техните постове и като следствие – на държавния капитализъм. Властта нивелира технократите с бюрократите, защото е несъвместима с науката. Нефалшифицираните данни и научните методи са противоположни за тази система и нейните ръководители, които засекретяват данните и забраняват методите. Дори засекретената информация, предназначена за господстващото малцинство, се фалшифицира, защото е нелюбима. Дезинформацията се „отработва“ още на низшите стъпала на бюрократическата пирамида, защото господарите се нуждаят от опiums на самоизмамата, а низшите бюрократи или технократи не смеят да я разсеят, защото ще бъдат лишени от привилегията да лентяйстват на „работните“ си места. Освен това, във „висшите“ сфери верните данни и информация за

живота на „така създадено се“ общество могат да се превърнат в оръжие на конкуриращите се клики за върховната власт.

И най-после, по силата на „Закона на Паркинсън“, всяка затворена бюрократична система изхвърля от своята среда действителните учени, надарени с интелект и инициатива. Шефовете елиминират способните в своето обкръжение, защото виждат в тяхно лице конкуренти за постове им, поради което периодичните чистки в апарата оставят на местата им само посредственост, угоднически лакеи, сервилни пред началството, лишени от инициативност, равнодушни към интересите на обществото доносници. Резултатът е невъзможност на „технократизма“, неизбежна умствена и нравствена деградация на всички нива на пирамидалното управление, изпадане в онова състояние, което сър Нортком Паркинсън нарича „състезание по идиотизъм“. В противоестествения бюрократичен подбор най-блестяща реализация постигат най-видните кретени. •

(слева)

Г. Константинов
юли-август 1973 г.

Бежански лагер Пагричано

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Триптитих

» » » продължава от страница 6

сеи през морето, което не бе червено, а синьо. След още няколко крачки видях друга сцена – жени с деца на ръце плачеха. Бяха съпруги на народни представители, дошли да спасяват мъжете си. Прибрах се въкъщи с чувството, че безброй танкове са прегазили с веригите си душата ми. Но това бе само емоция... (стр. 488 – 491)

III. ПРОПУСНАТИТЕ ЗВЕЗДНИ МИГОВЕ НА БИМБИЛИСТАН (1)

(НАМЕСТО ФЕЙЛЕТОН –
ФАНТАСМАГОРИЯ ЗА 14
ДЕКЕМВРИ)

Описаната тук история се случи в столицата на Бимбилистан на 14 декември 1989 г. След като с неколцина приятели бяхме изчислили координатите на кулминационната точка на кризата на лагера на социализма, най-голямата трудност срещнахме при създаването на нелегална бойна организация в условията на диктатура. Но и тя, с усилията на другарите в и вън от страната, бе преодоляна. Заедно успяхме да изтръгнем от полумъртвата утроба на

народа 33 тройки разгневени мъже и жени, връзките между които се осъществяваха по принципа на мрежата от триъгълници и четириъгълници. Всеки познаваше нелегалните имена максимум на трима от членовете на организацията, спазвайки в общуванията си абсолютно правилата на конспирацията: там, където за провеждането на дадена акция беше достатъчен един боец, никога не знаеха и не се събираха двама, а ако бяха нужни двама, не се събираха трима и т. н.

Когато и тази задача бе решена, оставаше да изчакаме траекторията на историческия процес да достигне върхната точка. Тя се приближи плътно до нея в следобед на 14.12.1989 г. Тогава, на площада пред „Александър Невски“, се събраха студенти, пред които Милчо Кошулев прочете своята декларация, с която искаше НС да отмени прословутия член 1-ви на Живковата конституция.

Това бе посрещнато с въодушевление от дошлите на купона питомци на университета. С пагането на гългата гекемврийска нощ, някой ентузиаст даде идеята да се запалят вместо фитили... свещи, с което се сложи началото на станалите от този момент популярни „нощни бдения“, а друг ни покани да се хванем за ръце и да му друснем нещо, като витомало около НС, което кръстиха „жива верига“. Прииждащите отвсякъде недоволници и зяпачи обаче се струпаха пред парадния вход откъм булеварда с жълтите плочки и явно не им беше до изгра. Сред тях бяха и тридесетте и три наши тройки. В дисонанс със словесните упражнения и фолклорните номера, се разнесоха отделни

„екстремистки“ виковете: „Долу БКП!“ и „МАФИЯ!“. Това вече надхвърляше позволеното на опозиционните вождове на Нейно Величество Номенклатурата, които също бяха дошли на забавлението пред НС. Председателят на току-що създадените Демократични Сили (ДС) Зелю Зелев, заедно с маскирания като архиепископ някогашен създател на Четвъртия Неоконминтерн от началото на 70-те години Съби Христов и монархосиндикалистът и шеф на „Крепи се буцо“ Тренчо „Павлов“, с останалите им колеги се стреснаха повече от гупетатите в НС, чието душевно състояние е описано 22 години по-късно от Л. Левчев в публикувания тук откъс от неговата „Панихуда“. Такова екстремно, не-

формално поведение можеше да унищожи благовъзпитаното овчедушие на тълпата и да осуети „мекото кацане“ на срутващата се „командна пирамида“. Тогава едва ли щеше да се намери сила, която да попречи на заключения в бутилката дух на възмущението да изскочи и да се развихри всепомиташо. Затова, неоконпипили се още, те хукнаха към Студентския дом на киното. След малко от балкона, с мощен мегафон, Зелю Зелев призова тълпата към „културие“ и я прикани да се разотиде, за да се съберат отново на следващия ден и така, докато не падне проклетият член. Сред множеството настъпи колебание, което бе преодоляно от появата на сцената пред НС на новата държавна глава и генерална секретарка на Бимбилистанската компартия Младжо Дамаджанов със своя антураж. Удивителното беше, че около тях не се виждаха никакви униформени,

» » » продължава на страница 8

75 ГОДИНИ ОТ ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ: УРОЦИТЕ НА ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА

Двата синдиката CNT и UGT

Националната конфедерация на труда и Всеобщият съюз на труда

Единственият съюз, който може да засили съпротивата срещу Франко, без да застраши Социалната революция, е този между CNT и UGT. Постигането му не е лека задача. Самият факт, че работниците са групирани в две отделни организации, е доказателство за наличието на дълбоко идеологическо разделение; макар че всички предишни опити пропадат, героичната борба на народа от 19 юли 1936 г., която не тържи сметка за партийните различия, създава безспорната възможност за коопериране между двете организации, най-малкото от долу, между работниците.

Както не всички са анархисти сред милионите членове на CNT, така е грешка да се говори за хомогенност в редовете на социалистическата UGT. Ако проучим причините за бурния растеж на броя на членовете ѝ след падането на диктатурата на Primo de Rivera, когато от 300 хиляди преди 1934 г., тя наброява вече 1 250 000 души, ние ще видим какви възможности има през 1936 г. за работниците от CNT и UGT да намерят една обща цел в гражданската война и Социалната революция. Увеличението на

броя на членовете на последната преди 1936 г. не се дължи на миньорите, фабричните работници или служителите в железниците и пощите, които вече членуват в двата синдиката, а на ратаите, дребните селяни и търговци, които се надяват, че новото законодателство и присъствието на социалисти в правителството ще подобри техните условия на труд и на живот. Имайки близо половината от селскостопанските работници в своите редове, ръководителите на UGT, поради очевидни причини, имат най-голям интерес от провеждането на аграрна реформа.

CNT, чиято програма предвижда окупация на земите,

има подкрепата на безимотните селяни, които се борят в редовете на UGT. Друг фактор, който не може да се подценява, е моралната сила на CNT отпреди юли 1936 г. Тази сила се прибавя към неспособността на социалистите да приключат каквото и да е от исканията в аграрната реформа през трите години власт. Това създава революционно крило в редовете на UGT, която в течение на 50 години се придържа твърдо към реформизма. Нейният председател Ларго Кабалеро декларира през февруари 1934 г.: „Единствената надежда на масите сега е в Социалната революция. Само тя може да спаси Испания от фа-

шизма.“ Източникът на разочарованието на социалистите от Републиката е отказът на републиканските партии от аграрната реформа. То е най-силно сред членовете от базата, младите и новите попълнения. Фактът, че тяхното революционизиране е особено силно в Магрид, се дължи на съществуването там на едно немногочислено, но активно и отлично организирано ядро от анархисти, което принуждава социалистите, дори в тяхната магридска крепост да еволюират наляво, докато в регионите, където мнозинството е анархистическо, социалистите се отличават със своя реформизъм.

Барьерите пред общото действие и сливането на CNT и UGT не са от скоро. На Втория конгрес на CNT в Магрид през 1919 г., делегатите се противопоставят твърдо на предложението за съюз с UGT и предлагат да абсорбират членовете ѝ, поради несъстоятелния аргумент, че членовете на CNT били три пъти по-многобройни от тези на UGT; представителите на последната отказват поканата да присъстват на конгреса и не приемат позицията на CNT и желанието ѝ за обединение. Тогава конгресът предлага да бъде редактиран манифест, адресиран към испанския пролетариат, според който се дава тримесечен срок на всеки работник да влезе в Конфедерацията, като се допълва, че онези, които не да го сторят, ще бъдат считани за „жълти“ и изключени от работническото движение. (Реалният мотив на испанските анархосиндикалисти да откажат пакта е тяхното съмнение, че социалистите могат да се обновят толкова бързо и да придобият революционни инстинкти, след като 50 години са били „опитомявани“. Те се съмняват и в Ларго Каба-

» » продължава на страница 9

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Триптих

» » » продължава от страница 7

за които придворният шут пише в част II на „триптиха“, че те, „милиционерите се гущели до стената, примрели от страх“, а цивилните копои явно се спотаиваха, изчаквайки да видят откъде, накъде и какви ветрове ще задухат („дали ще е дръжец гребен, или ще е буря страшна?“). Младжо се опита да успокои множеството с обещания за падаване на члена, като обясни, че за това на манекените и манекенките от НС ще е необходимо „технологично време“ от 30 дни. Речта му бе заглушена от мощен рев „Долу-у-у!“ От него не се чуваха и отсрещните оратори с фунията. Очевидно започналата ескалация на напрежението приближаваше своя съблимен момент: десет минути преди него беше рано, след други десет щеше да бъде късно.

Тогава нагоре по стълбите на Студентския дом на Киното се затичаха три тройки яки момчета. Долу останаха другите тридесет. Отгоре изхвърчаха най-напред мегафонът и калимявката, а след тях философът, попът и патонанатомът. След като тримата се разплескаха на тротоара, тези, дето бяха разсяти сред тълпата, започна-

ха да съобщават, че това е дело на „органите, които искат да ни лишат от лидери“, и допълваха, че врагът е вътре в „Парламента“. Уплашен, Младжо нареди да извикат Станко, което се счуло на някой, че вика танковете. Това съвсем разгневи станкалите вече няколко десетки хиляди на площада, които повече не се плашеха от партийния член. Последва всеобщ напън и завземане на храма със съдържимото в него като заложници. С известно закъснение дойдоха и танковете, които тълпата облепи като тесто. Те се заковаха на място, и понеже никой не даваше заповед за ордейна стрелба или за размазване на народа под гъсениците, екипажите отвориха люковете и така започна побратимяването с войниците.

Тройките не си губеха времето. Разделени на три, те призоваха с тях да тръгнат в

три посоки по няколко хиляди души. Една колона се отправя към телевизията, друга към радиото, а третата трябваше да не даде възможност на „органите“ да се окопаят. От телевизията и по радиото се разнасяха непрекъснато апели и лозунги за въоръжаване на народа, за образуване на териториални и производствени съвети, както в Унгария през 1956 г. Една друга голяма група доведе в телевизията на Сан Стефано пребледнелия Младжо Дамаржанов, който за пръв път в живота си и може би за последен трябваше да каже цялата истина на народа, скрита в няколко десетки най-важни „свърхкласифицирани държавни тайни...“, част от които той вече бе съобщил под секрет в МВР пред гарваните на Държавна Сигурност – ДС (да не се бърка с „Демократичните Сили“!).

Нощта падна, а отвсякъде продължаваха да прииждат хора, които бяха научили за последните събития от повтаряните на всеки 15 минути последни новини, редувани с Ботевите и други революционни песни. Желанията на някои да се извършат арести – по будапещенския маниер от 1956 г. – на всички облечени в кафяви и зелени габардинени костюми и сиви шлифери бяха осуетени, защото бимбилистанските копои благоразумно яхнаха превозните средства и със светкавична бързина се насочваха към най-близките, но различни гранични пропусквателни пунктове, за да избегнат задръстванията. Там, пред медиите и на импровизирани пресконференции, те информираха световното обществено мнение за кървавите зверства на контрареволуцията.

Светът бе изправен пред свършен факт. Като че ли за Бимбилистан започваше Нова ера. За пръв път в своята 1300-годишна история бимбилистанците решаваха със свои сили собствените си проблеми. Тълпата беше на път да се превърне във въоръжен Народ. Жребият беше хвърлен и никой не беше в състояние да му попречи... засега.

Всичко това, разбира се, е една фантазмагория или сн и „скрити вопли на печален странник“. Дори да ги имахме 33-те тройки, бяха възможни множество други сценарии. Например, нощта можеше да се окаже пак ялова и да не може да роди, както е писал поетът – „из мъртва утроба, вековната злоба на роба“ и неговия „пурпурен гняв величав“. Тогава? Тогава, при най-кървавия сценарий, жертвите щяха да бъдат няколко десетки пъти по-малобройни от взетите през „мирния преход“, които за две десетилетия вече наброяват около 3 милиона (нали от 9 спаднахме на 6), и ако „гражданският и социален мир“ се съхрани, след още едно поколение на съхранение, ще наброяваме ли поне 3 милиона? Но дори осъдена на неуспех, ПРЯКАТА АКЦИЯ на Народа щеше да изкопае пропаст, в която щяха да бъдат погребани всички илюзии и печеливши варианти за гарантиране приемствеността и за задържане на властта, парите и сладостта от мутиралите дечица и внученца, с техните подставени гангстери, мутри, мутреси и доносници.

Феранте Пала

75 ГОДИНИ ОТ ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ: УРОЦИТЕ НА ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА

Двата синдиката CNT и UGT

» » продължава от страница 8

лери, който винаги е бил враждебно настроен към тях...) Правителствените репресии в тази епоха обаче са в такива размери, че въпреки това решение, секретарят на Конфедерацията Салвадор Сеги, убит по-късно по заповед на шефа на правителството в Барселона Мартинез Анидо, договаря пакт с UGT, който е отхвърлен единодушно от пленума на CNT в края на 1920 г. Понеже Пактът е „свършен факт“ обаче, CNT решава да провери добрата воля на социалистическите ръководители. Когато избухва стачката на миньорите в Рио Тинто, UGT отказва да участва в една обща стачка, предлагайки вместо това пазарлъци с работодателите, което обрча стачката на неуспех. По-късно, тя отказва участие в протестна обща стачка срещу вълната от убийства на ръководители на CNT, сред които и Салвадор Сеги. След това доказателство на пълно отсъствие на революционност в UGT, пактът е скъсан. През следващите години въпросът за работническото единство е дискутиран безуспешно, освен частично в Астурия, където през март 1934 г. е подписан революцио-

нен пакт между CNT и UGT, които декларират, че „единственото възможно действие на работниците в настоящата политическа и икономическа ситуация е това, чиято изключителна цел е да предизвика и реализира Социалната революция“.

Този пакт е поставен на изпитание след няколко месеца, на 6 октомври 1934 г., по време на бунта на работниците в Астурия. Резултатите не са задоволителни по много причини, но това не го лишава от неговото революционно значение.

На Конгреса в Сарагоса през май 1936 г. решенията по отношение на революционния съюз са твърде радикални и непримирими, за да бъдат приети от UGT. Възникват въпроси, които се нуждаят от отговор. Защо CNT, която прави толкова компромиси с политическите партии и с правителството още в първите дни на борбата срещу Франко, възприема толкова непримиримо поведение спрямо UGT, поради което никакъв официален пакт за единство не е подписан чак до 1938 г., когато борбата дегенерира в братоубийствена война и окончателното поражение е въпрос на време? Също така, в каква степен съществува

единство между работниците от промишлеността и селата, когато фабриките и земите са окупирани от трудежите се? Възможно ли е за двете работнически организации да контролират заедно революционната икономика и въоръжената борба срещу Франко?

Ние считаме, че решимостта и инициативата, съществуващи сред трудежите маси през юли 1936 г., биха могли да направят възможен революционния съюз между CNT и UGT, с цената на компромиси и отстъпки, не по големи от тези, които бяха направени на политическите партии; и че такъв съюз би позволил ефикасен контрол на синдикатите, неутрализирайки всеки опит на политическите да овладеят положението, а след това да централизират и да концентрират властта в ръцете на неколцина.

Ако приемем, че в CNT и UGT членува мнозинството на трудежите класи, без да забравяме служещите и свободните професии, тогава е недопустимо те да стигнат до там, че да станат част от правителството, което няма нито реална власт, нито ефективно влияние. Под контрола на CNT и UGT, тези политически партии, кои-

то имаха своята база в трудежите класи, щяха също да бъдат представлявани в съюза от своите членове, които също участваха в CNT и в UGT, и тогава само професионалните политици щяха да бъдат изолирани и оставени без глас във воденето на гражданската война и в решаването на социалноикономическите проблеми на испанското общество. А това ни дава основание да вярваме в един благоприятен изход от борбата.

Идейното обръкване и противоречията, които царят сред „отговорните фактори“ на CNT-FAI, очевидно в много от техните твърдения, манифести и решения, се дължат на множество причини, самите те също противоречиви. Те считат, че съюзът с всички партии и организации, които се пропоставят на Франко, върху основата на лоялността, е съществен за победата; но в същото време, дълбоко в себе си, мислят, че тази лоялност ще бъде едностранна, само от тяхна страна. Те считат, че за да се провежда една международна политика и да се поддържат икономически отношения с другите страни, е необходима една централна власт и същевременно изпитват органично недоверие към всяко

правителство. Те се изкушават от мисълта, че за да победят една дисциплинирана и добре въоръжена армия като франковата, ще им трябва една също толкова организирана и дисциплинирана армия, но въпреки това признават превъзходството на въоръжения народ.

На 10 август 1936 г., Гарсия Оливер заявява: „Правителството в Мадрид вярва, че може да се върви към формиране на армия, за да бъде бит фашизмът, без тя да има революционен дух. Армията няма да има друг глас, освен този, който се чува от народа, и трябва да бъде 100% пролетарска.“

Те разчитат на солидарността на международния пролетариат, но в същото време са обсебени от възможната интервенция на английското и френското правителство и от невъзможността да закупят оръжия от чужбина, въпреки поддържаната фикция за борба между лезалното правителство и метежническа хунта. Те съзнават и приемат, че не могат да наложат анархизма насилно на испанския народ, но се съгласяват да създадат „Национален съвет на отбраната“, основан върху задължителната

» » продължава на страница 10

ИСТОРИЯ

Кратка история на анархизма

» » » продължава от миналия брой

Анархистите обаче са първите жертви на репресиите. Осем до десет години каторга за това, че си извикал от терасата на едно бистро „Да живее Анархията!“, че си разлепил един антимилицитаристичен позив, че си откраднал един заек, за да нахраниш гладния – такава е тарифата за всеки известен на полицията анархист в „сладката Франция“ от 80-те години на XIX век. Двадесет и две години затвор за Александър Беркман затова, че се опитал безуспешно да ликвидира директора на едно предприятие, който е смазал с брутално насилие стачка в Чикаго. Електрическият стол за Никола Сако и Бартоломео Ванцети, арестувани в САЩ през 1920 г. и екзекутирани седем години по-късно заради обир, който не са извършили; техният другар Андреа Салсео е намерен мъртъв под прозорците на един нюйоркски комисариат на полицията, точно както ще бъде намерен и Джузепе Пинели в Милано през 1969 г. Американските анархисти от руски произход са предадени на Сталин след края на Втората световна война, също както германските и италиански антифа-

шистки бойци са изпратени от същия в нацистките концлагери. Историята, уви, не спира до тук. Затова не е за учудване, че знамето на анархистите е черно – цветът на траура и на бунта.

„Не жали –
ОРГАНИЗИРАЙ СЕ!“

Историята на анархизма прекосява и е негледима от историята на организираното работническо движение.

Най-напред в САЩ, след края на Първия Интернационал, работниците изправят глава и преминават към пряко действие. През 80-те години на XIX век те се обединяват около борбата за осемчасов работен ден. Стотици хиляди работници стачкуват, за да го извоюват. На 3 май 1886 г. в Чикаго те свикват митинг, за да се противопоставят на стачкоизменниците, и са разпръснати брутално от полицията, има убити и ранени. Манифестацията на протестиращите, организирана в отговор на насилието, завършва с хаос: бомба убива и ранява жандарми и манифестанти. Петима анархисти са осъдени на смърт, обвинени без каквито и да било доказателства, че са подбудителите на този атентат. Присъ-

дата предизвиква безпрецедентна вълна на солидарност и нестихващо световно движение: денят Първи Май, ден за спомен и борба за работническото достойнство, се превръща в мотив на всички синдикални течения – от най-революционното до най-компромисното. Преобладаващата памет обаче бързо евакуира ролята на анархистите, а партиите на социалистите ги прогонват от своите събрания. В действителност, от Първия Интернационал досега те съхраняват само господството на политическите партии над автономната организация на пролетариите.

Анархистите отвърщат, като утвърждават своето присъствие на полето на класовата борба, практикуват прякото действие и създават Борсите на труда. В началото на XX век френската Всеобща конфедерация на труда (CGT) предприема организиране на всички работници във всякаква политика – според Амиенската Харта с нейния фундаментален текст, синдикализмът е достатъчен за извоюването на новия свят. За разлика от нея, аржентинската FORA и испанската CNT, които се раждат в същата епоха, са ре-

волюционни организации от анархистически тип, които прокламират премахването на наемния труд и отказа от политика и обявяват като своя крайна цел свободния комунизъм. С една единствена разлика: CNT е тясно свързана със „специфичната организация“ FAI (идейната анархистическа организация), докато FORA сама подготвя и образува своите членове, включително за да ги води към приемането на анархокомунизма. Промислените работници по света (IWW) в САЩ развиват по същото време оригинални техники за организиране на преките акции, саботажа и пропагандата: в тези условия се появява Черната котка на анархосиндикалистите, а Джо Хил изпълва с революционни думи песни с познати на всички мелодии като: „Не жали – организирай се!“ Моделът на IWW, със своя радикален отказ от колективни преговори, се разпространява в Чили, в Южна Африка, в Австралия, където техните бойци застават начело на антимилицитаристичното движение през 1914 г. Шведската САК се бори против монопола на официалната синдикална централа (LO), като развива „синдикалната тарифа“ като алтернатива на колективни-

те преговори. CGT и IWW от своя страна създават етикети, които се виждат понякога и днес върху стоките – „тази работа е извършена от организираните в синдиката работници“.

Дискусията между Пиер Монат и Ерико Малатеста по време на Конгреса на Анархистическия Интернационал в Амстердам продължава и днес: дали синдикалната организация сама е достатъчна и като революционна, дали синдикатът е основната клетка на бъдещето общество, или е реформистки по своята същност, и още дали той трябва да бъде дублиран от една идейна анархистическа организация?

Когато большевистката партия в СССР се стреми да установи своята хегемония върху международното синдикално движение, в отговор 13 анархосиндикални организации, представляващи милион и половина работници, възстановяват МАТ през 1922 г. Тя федерира откритите през предходните години форми на борба с техните специфични оръжия – обща стачка, солидарност, бойкот, саботажа – и развива своите културни оръжия в серия забележителни списания: „Интернационалът“

» » » продължава на страница 10

75 ГОДИНИ ОТ ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ: УРОЦИТЕ НА ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА

Двата синдиката CNT и UGT

» » » продължава от страница 9

военна служба, и да принудят същия този народ да се бие срещу Франко в полза на правителството. Те са против това да наложат „анархистическа диктатура“, но са благосклонно настроени към милитаризацията. Те декларират, че войната трябва да бъде спечелена, дори за сметка на революцията, макар в сърцата си да знаят, че войната и революцията са неделими.

Това идейно обръкване пред една жестока реалност според нас е следствие от смесването на *принципите с идеалите*. Никой от анархистическите „критици“ от CNT-FAI никога не е защитавал тезата, че е възможно през 1936 година да се създаде анархистическото общество от днес за утре или че поради тази невъзможност анархистите трябва да се оттеглят от борбата. Срещу един могъщ враг ние считаме, че е необходимо да се положат всички усилия и направят всички компромиси с нашия идеал, за да се склочи неотложно един ефикасен съюз на двете испански работнически организации, защото те и само те представляват реалните сили и единствените ефективни бази

за водене на войната срещу Франко, за да реорганизируют испанската икономика и в същото време да имат контрол над средствата за производство и оръжията за борбата.

Обратно, да се въвлекат двете организации като малцинство в правителствата в Мадрид и в Барселона, в „Антифашисткия“ комитет или в „Националния съвет на отбраната“, не означава нищо друго, освен предаване на управлението на синдикатите на един централизиран орган, където политиките имат мнозинство, което им позволява да възстановят правителствените институции с казионните въоръжени сили, закони, трибунали, съдии, затвори, тъмници и т. н. CNT-FAI не трябва да участват в подобна конспирация, тъй като Революцията тогава ще има два врагове: Франко и едно мощно републиканско правителство, както и става. Резултатът от тази политика са всички директни или индиректни, насилствени и жестоки мерки на властта (милитаризацията; Майските дни през 1937 г.; въоръжените нападения срещу работническите и селски колективи; карт бланш на малката бакалска компартия да контро-

лира армията и да избива синдикалните дейци, изфабрикуваният процес срещу POUM и т. н., и т. н.), неща, които, в „нормално време“, CNT-FAI би посрещнала с общи стачки и дори с оръжие в ръка, защото, постъпвайки другояче, това значи „да се отворят границите пред франкистките армии“.

Можем да резюмираме всичко казано дотук с две изречения:

Съюзът между двете работнически организации, които са в авангарда на борбата, оправдава отстъпките по отношение на крайните цели (идеалите), но не и изоставянето на принципите (например работническия контрол).

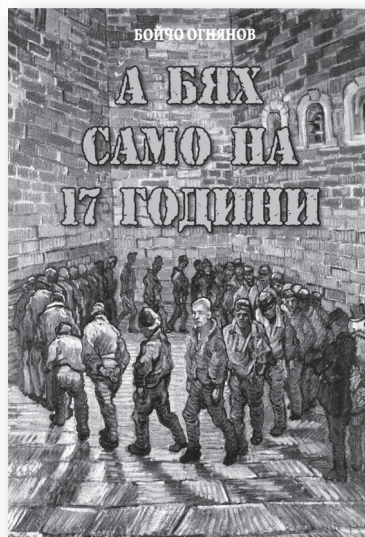
Съюзът с политическите партии в правителството означава не само изоставяне на идеалите, но също така на принципите и на неотложната цел (победата над Франко).

Тъй като това, както тогава, така и сега не е мнението на някои от ръководителите на CNT-FAI, ние трябва да подложим на проверка причините, които мотивираха това приемане на министерските портфейли от страна на CNT, получените резултати и платената цена. *

(Следа)

НОВА КНИГА

А бях само на 17 години

Новата книга на издателство „Шрапнел“ „А бях само на 17 години“ от Бойчо Огнянов принадлежи към поредицата спомени на хората, повярвали като млади на большевикската демагогия, но понеже я приемат за истина, тутакси влизат в конфликт с амбициите на новата власт, биват обявени за „народни врагове“ и натикани в концентрационните лагери.

Най-добре за една книга говори самата тя. Следват няколко откъса от нея:

Пиша тези мои спомени, за да знаят по-младите и да видят и опаката страна на „медала“ – т. е. истинския лик на „комунизма“, който е взел „в името на ЧОВЕКА“ повече жертви ЧОВЕШКИ, отколкото ДВЕТЕ световни войни.

Много десетосептемвристи станаха „борци“... за големия КОКАЛ. Грабнаха пещови и автомати, арестуваха, биеха и убиваха без съд и присъда. Никой не беше сигурен за живота си и този на своите близки. А колко лични обиди и свади бяха решени с куршуми!

И нали още се парадираше за свобода на словото ... говорехме, критикувахме и гледахме и други наоколо да ни чуят. Защото тогава много повече имаше наивни и неукни, които просто нямаха свое мнение. Все още мнозина мислеха, че съдбата на страната ни е на везни и ще може някой да я наклони към по-хубавото. Горко ни на наивниците милиони българи – не сме знаели, че съдбата не само на България, но и на Балканите е решена на масата между Сталин, Чърчил и Рузвелт ... Сталин там отгоре нарежда – бъдете безмилостни към враговете на социализма ... лентяи, мързеливи криминални типове, садисти – биячи, убийци, за които беше удоволствие да убиват себеподобния, се стекоха при тях ... На мен и такива като мен още ни се струваше майтап, още мислехме, че нашите ще дойдат, че те – червените – ще си отидат.

Най-първо говорехме, а после започнахме да пишем по

» » » продължава на страница 11

ИСТОРИЯ

Кратка история на анархизма

» » » продължава от страница 9

в Германия, „Притурка към протеста“ в Аржентина и др.

Икономическата криза през 30-те години на XX век, последвана от фашизма и следвоенните репресии в „народните демокрации“, нанасят тежък удар на анархистическите организации. Социалистическите и большевиките синдикати се огъват пред империалистическата война и застават на отбранителни или националистически позиции, а нашите приятели са принудени да емигрират. Секциите на МАТ в множество страни губят членска маса. Испанската революция и гражданската война предизвикват мощно движение на солидарност, но те провокират също така неочаквани конфликти и деления.

След годините на латентност, отново в множество страни под различни етикети се появяват движения на анархосиндикалистите и революционния синдикализъм.

*„Nostra patria e il mondo intero...“
(Наше отечество е целият свят...)*

Историята на анархизма пропътува границите и революцион-

те на XX век. Парижката Коммуна от 1871 година привлича активната солидарност на бойците на МАТ от Италия, Полша или Швейцария, които взимат участие в боевете, а комунарите, които след победата на реакцията са принудени да емигрират в Швейцария, Белгия, Англия или Испания, са посрещнати като братя.

Емилиано Сапата в Мексико е вдъхновен от анархиста Рикардо Флорес Магон. През революционните години, от 1910 г. до смъртта си през 1919 г., той води своите бойци под знамето *Земля и Свобода* – лозунг, чието ехо е стигнало чак до наши дни: дошло от Русия през XIX век, то преминава през Испания, за да се завърне отново в Мексико.

След революционните години в Русия от 1917 до 1921 г. мнозина анархисти са принудени да емигрират във Франция, САЩ и други страни. Преди да заминат в изгнание, те защитаваха идеята на работническите съвети против властта на большевикката партия и нейните бюрократи. В Украйна Нестор Махно води селското въстание против белите, а след това и срещу червените контрареволуционери, които се стремят да унижат анархистите; в Кронщад моряци, войници и ра-

ботници създават Свободна комуна, която просъществува, докато командваната от Троцки Червена армия не я удавя в кръв. Като емигранти в Берлин, а след това в Париж и Детройт, руските анархисти продължават своите публикации, дебатират собствения си опит, участват в създаването на организации, както свидетелстват „Платформата“, изработена от Пьотр Аршинов, и „Синтезата“, развита от Волн на базата на тази на Себастиан Фор.

В Китай младежи, учили във Франция, разпространяват анархистическите идеи. За да се борят първо срещу военната върхушка, а след това и срещу хегемонията на компартията, те се вливат в работническото движение в Южен Китай и са особено дейни при големите стачки през 1927 г. в Кантон и в Хонконг. Романът Ба Кин превежда класическите анархистически текстове и публикува серия брошури в подкрепа на Испанската революция. В България анархистите участват в национално-революционното движение през XIX и началото на XX век, като се стремят да му придадат въстанически и социален характер. По време на монархическата диктатура и Втората световна

война те оцеляват в нелегалност, за да се реорганизируют скоро след това: през 1945 г. седмичникът на ФАКБ „Работническа мисъл“ достига 30-хиляден тираж. В Куба те публикуват своя пръв вестник през 1886 г. и развиват своята дейност в синдикалното и културното движение. Те са в първите редици на борбите срещу диктатурата на Мачадо и тази на Батиста. В тези три страни анархистите са сред най-сериозните и задълбочени критици на диктатурите и са най-радикални сред революционерите, преди сталинските компартии да организират погромите и унищожението им чрез полицейското насилие.

В движението за Съветите в Германия, в Италия и в Унгария през 1918-1920 г., анархистите включват всичките си сили и понасят най-тежките репресии. Густав Ландауер, комисар на образованието в Мюнхенската Коммуна, е убит през 1919 г., малко след Роза Люксембург и Карл Либкнехт; поетът Ерих Мюзам, след дълги години в затвора, е убит от нацистите в концлагерите през 1934 г. Комуната на Будапеща, удавена в кръв, и окупациите на фабриките в Италия през 1920 г. свидетелстват за ръста на

революционния синдикализъм и са саботирани от социалдемократите, които откриват пътя на „превантивната контрареволуция“, организирана от държавата и насъскваните от нея фашистки шпикоманди.

Емиграцията и изгнанието често се оказват единственият начин да се избегне насилствената смърт или дългите затворнически години. Елизе Реклю живее в Швейцария след Парижката Коммуна, Пьотр Кропоткин бяга и намира убежище във Франция, откъдето след процес и затвор е експулсиран в Англия. Италианците Ерико Малатеста и Камило Бернери са гонени от една страна в друга. Анархистите евреи от Полша, Украйна и Германия пристигат в Лондон като Рудолф Рокер, в САЩ или в Буенос Айрес, където дълги години публикуват вестници и книги на *идиш* (немски еврейски, за разлика от древния *иврит*). Изгнаниците, последвали Ема Голдман и Александър Беркман, дават заглавието на един прекрасен сборник от писма „Никъде у дома“... или навсякъде, където можем да намерим приятели, да създаваме групи, да разменяме публикации и кореспонденция? *

(слева)

НОВА КНИГА

А бях само на 17 години

» » продължава от страница 10

стените. На мен най ми допадна „Вие обесихте Петков, а ние – Димитров“. Веднъж дойде един от нашите и ми каза: „В клозета са изтрили написаното“. Аз навлажних конци, взех и химически молив и отидох. До вратата стоеше един и ме поизгледа. Влязох в едната кабинка, почаках, уж ходя по голяма нужда, намокрих стената и пак го написах. Щом като излязох, онзи още стоеше вън – поизгледа ме и се мушна вътре. Разбрах, че ме следи, отидох до струга и скрих конците и молива. След малко дойде онзи с един милиционер, сложи ми белзници, та право в милицията – околийско управление.

Има биячи, но не всички са психолози – биеха, но никога може би не бяха бити, за да знаят кога и как се обработва, а и всеки има своя психика и начин на поведение.

След първите удари най-първо започва геройското държание, но след няколко удара поведението се променя. Така продължи 20 дена. А в килията – нар от няколко дъски, може да се легне само със сви-

ти крака... В тъмното ме поласват въшки и дървеници ...

На другия ден за кой ли път ме изкарват – и пак бой, и пак, и пак ...

Ванчо „Шिशето“ му викаха, започва да ме ритат и да скача върху мен и в несвят ме откъват в килията. Събуждам се – силни, остри режещи болки в корема като с бръснач. Ченето като че ли го няма или пък е увиснало на парцали. Главата бучи, ще се пръсне. Слепоочиято силно пулсира, като че ли има забити пирони и игли. Разсъдъкът се е разпокъсал и се губи като морски талази. Именно тогава изчезва всякакво мъжество, геройство. Всички герои изчезват. Всички те и тези, които са ги описали, ми се виждат подлещи, измислени за заблуда и за да се харчи четивото. Именно тогава, ако имаше някой да надникне в очите ми, щеше да види само страх и ужас. Именно тогава съм станал мек като „сълджер“, именно в този момент изчезва другарство и съвест и всичко човешко. За да запазиш живота си, си готов на всичко. В такъв именно момент героята става подлец и е готов да подпише смъртната присъда

дори и на родната си майка. Но биячът вече е оскотял ...

... Умирах от жажда, мисля че ще полудея, задрямвам и сънувам реки, чешми. Пия с шепи, събуждам се и просто не вярвам на себе си – целият горя, изпиках се в шепите си и ближа, но и тя солена, чукам и викам – никои не идва. По едно време дойде един цивилен, заведе ме в друга стая, накара ме да седна срещу него и извади показанията ми. Започна бавно да четете и ме поглежда над листа, а зад него мивка с чешма. Под кранчето – някакъв съд, в който бавно капе вода – кап... кап, а капките като пирони се забиват в главата ми. Устата пресъхва и долната ми устна се пукна. Облизвах – кръв и не на себе си скочих, но той с един удар ме събори на пода. Отиде и пусна чешмата да тече, а аз просто ще се побъркам от жажда. Хвана ме за яката, сложи ме на един стол и ме завърза за него, омота ме от кръста надолу и след това уви и за краката на масата. „Е, ако искаш вода, почвай да пиеш, а ако продължаваш да лъжеш, жив от тук няма да излезеш“.

И аз почвам да пиша. •

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

КНИГИ:		
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв	
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв	
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв	
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв	
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв	
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв	
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв	
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв	
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв	
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв	
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв	
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв	
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв	
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв	
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв	
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв	
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв	
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв	
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв	
20. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв	
21. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв	
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв	
23. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв	
24. Спомени – Стоян Цолов	5 лв	
25. Статии – Георги Божилов	10 лв	
26. Христо Ботев – Евгений Волков	5 лв	
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв	
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв	
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв	
30. Спомени за бъдещето – Желязко Петков	5 лв	
31. Последните Чапая – Никола Тенджерков	5 лв	
32. Достоен живот – Трифон Терзийски	4 лв	
33. Лични откровения – Георги Божилов	7 лв	

БРОШУРИ:		
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв	
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв	
3. Що е анархизъм?	0,50 лв	
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв	
5. За общината	0,50 лв	
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв	
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв	
8. Килифаревско народно въстание и килифаревска чета	1 лв	

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 01.12.1924 г. в София под редакцията на Христо Табаков започва да излиза анархистическият вестник „Свободно дело“.
- На 03.12.1926 г. в Плевен е изгорен със семейството си г-р Пею Димитров Белев, анархист.
- На 04.12.1944 г. в София под редакцията на Георги Карамихайлов се подновява легалното издаване на вестник „Работническа мисъл“ след десетгодишна забрана. Скоро след това вестникът е забранен отново.
- На 05.12.1908 г. в Разград под редакцията на Върбан Килифарски започва да излиза вестник „Безвластие“.
- На 07.12.1853 г. в Италия е роден италианският анархист и теоретик на анархизма Ерико Маламesta.
- На 09.12.1842 г. е роден руският анархист и учен Пьотр Алексеевич Кропоткин.
- На 10.12.1900 г. в гр. Ангона е роден видният италиански анархист Алфонсо Петрини.
- На 11.12.1984 г. в София умира анархистът Тоне Василев.
- На 12.12.1995 г. в село Балван умира анархистът Христо Колев Йорданов – един от най-дългогодишните политически затворници и концлагеристи при монархисткия и болшевишкия режим.
- На 13.12.1997 г. в село Чуковец, Радомирско умира анархистът Георги Йорданов Донеv, прекарал години в болшевишките дущегубки.
- На 14.12.1825 г. избухва бунтът на декабристите против цар Николай I.
- На 15.12.1977 е проведена протестна акция пред българското посолство в Париж за освобождаването на анархистите Наков, Киров, Хр. Колев, Артърков, Джерманов и Недокланов.
- На 15.12.1859 в гр. Бялисток, Полша е роден създателят на международния език Есперанто Л. Заменхоф.
- На 16.12.1948 г. са извършени масови арести на анархисти в цяла България, след което над 600 анархисти са възворени в лагери.
- На 19.12.1862 г. в село Дивдядово е роден Никола Стоинов – един от първите български безвластници, учител, издател и редактор. Участвал в основаването на БЗНС.
- На 24.12.1895 г. умира руският писател и революционер Сергей Михайлович Кравчински – Стенпък.
- На 25.12.1873 в гр. Кордоба, Испания заседава третият конгрес на Интернационала.
- На 27.12.1798 умира полският революционер и писател Адам Мицкевич.
- На 30.12.1990 г. в Бургас умира анархистът Ганчо Бойчев.

ера
радиопредаване за свободен живот
era.a-bg.net

ЕВОЛЮЦИЯ, РЕВОЛЮЦИЯ, АНАРХИЯ – предаване за свободен живот

Екипът поднася „малки новини“ и представя света през очите на хората, които обичат свободата си и уважават нуждите на останалите. В предаването участват активисти от различни социално ориентирани организации на български младежи – студенти, анархисти, еколози, но тези, на които разчитаме, за да бъдем интересни и уникални, са слушателите. Всеки може да се свърже с екипа на предаването чрез скайп или чрез форума, а ние се стараем да не оставим неизразена позиция по време на живото предаване. Предаването се излъчва всеки четвъртък от 20:00 часа по теството радио на безвластниците. Когато няма живо предаване, на този адрес се въртят автоматични записи. Цялото съдържание на предаването излиза предварително на сайта, а ден-два след излъчването можете да чуete запис от него. •

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Читател	10 лв
2. Г. Константинов, София	100 лв
3. Никола Александров, Мангра	10 лв
4. Стефан Попов, Пловдив	32 лв
5. Милчо Цветков, Перник	10 лв
6. Александър Наков, Перник	10 лв
7. Благой Радев, Дупница	50 лв
8. Виолета Ванчева, Пловдив	100 лв
9. Виолета Мечкарлова, Благоевград	20 лв
10. Костадин Зяпков, Пазарджик	20 лв
11. Величко Канев, Карлово	30 лв
12. Трайчо Велчев, София	20 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):
BG86 UBBS 8261 1010 0473 10
Т Б ОББ АД, КЛОН ПЕРНИК
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения!
Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.anarchy.bg
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org
телефон за връзка с ФАБ
0896 613 727
адрес на редакцията
София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59
отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка **Свободна мисъл**

АБОНАМЕНТ 2012 СВОБОДНА МИСЪЛ
Каталожен номер 649
Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв; за 6 месеца – 3,00 лв; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой - 0,50 ст.

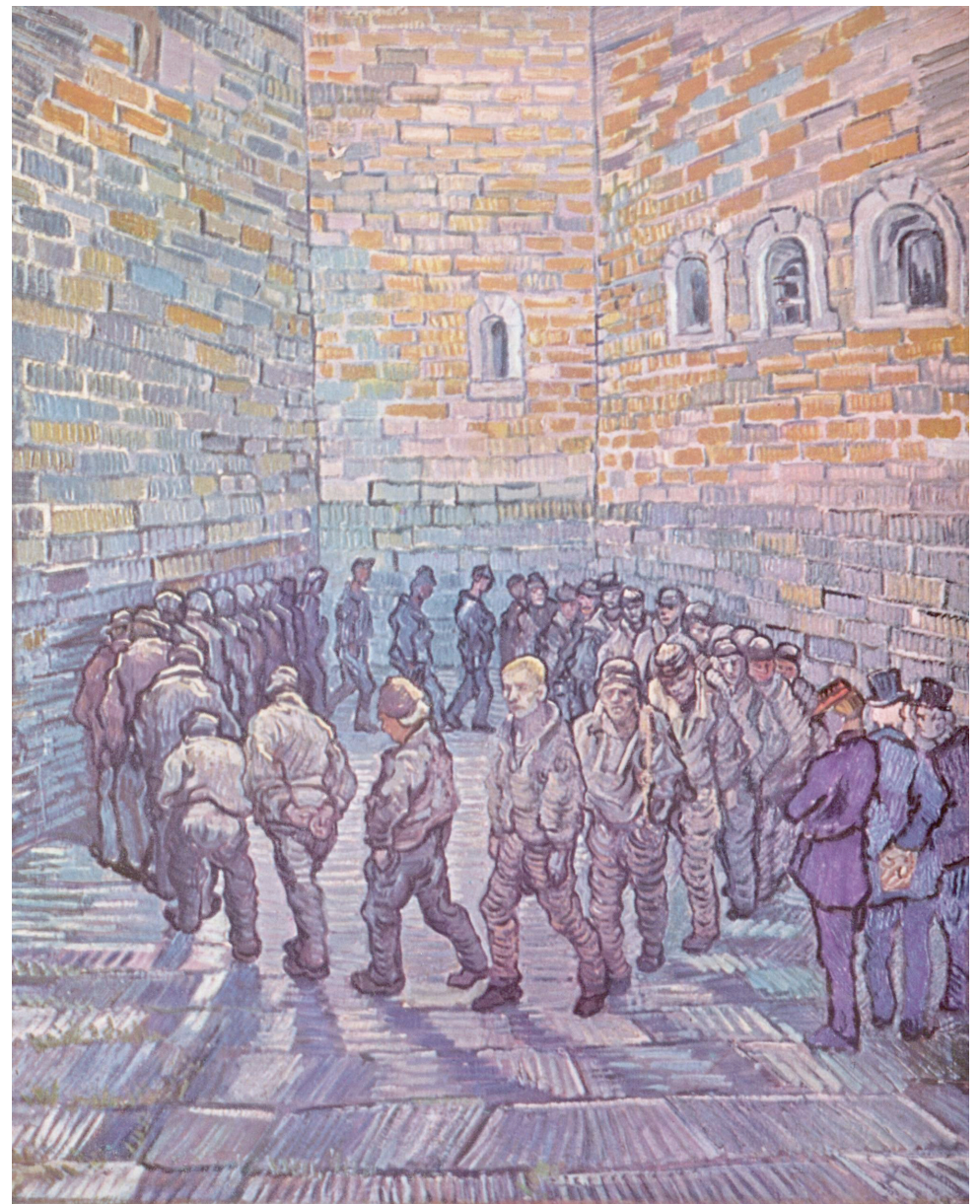
2012

„ЗАТВОРЪТ Е ШКОЛА, ПРЕЗ
КОЯТО ТРЯБВА ДА МИНЕ
ЦЕЛИЯТ БЪЛГАРСКИ НАРОД.“

ЗАТВОРНИЧЕСКО ТВОРЧЕСТВО

„НА ИНДИВИДА Е НУЖНО
РОБСТВО, ЗА ДА СЕ
ОСЪЗНАЕ.“

АРИСТОТЕЛ

ВИНСЕНТ ВАН ГОГ (1853-1890), „ВЪТРЕШЕН ДВОР НА ЗАТВОРА“ (1890)

Я Н У А Р И							Ф Е В Р У А Р И							М А Р Т							А П Р И Л								
П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н		
						1			1	2	3	4	5			1	2	3	4							1			
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	26	27	28	29	30	31	23	24	25	26	27	28	29	23	24	25	26	27	28	29
30	31																				30								

М А Й							Ю Н И							Ю Л И							А В Г У С Т						
П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н
					5	6					1	2	3							1			1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26
28	29	30	31	25	26	27	28	29	30	23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31	27	28	29	30	31	

С Е П Т Е М В Р И							О К Т О М В Р И							Н О Е М В Р И							Д Е К Е М В Р И							
П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	П	В	С	Ч	П	С	Н	
					1	2	1	2	3	4	5	6	7			1	2	3	4							1	2	
3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	29	30	31	26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30
																					31							